Číslo jednací: 27Co 79/2017- 235

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Romana Šebka a soudkyň Mgr. Jany Kajzrové a JUDr. Evy Szépeové ve věci žalobce: **A k N, B & N s.r.o.**, IČO: , se sídlem , zastoupen Mgr. Janem Martynkem, advokátem se sídlem Praha 8, 1. pluku 206/7, proti žalovanému: **J H**, narozen bytem zastoupen Mgr. Martinem Valo, advokátem se sídlem Praha 10, Korunní 810/104, **o 476.998,16 Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ č.j. 8 C 131/2014-218 ze dne 26.10.2016,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění ve výroku II. tak, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně vzniklých po vydání rozsudku Nejvyššího soudu České republiky č.j. 33 Cdo 1590/2016-204 ze dne 24.8.2016 ve výši 10.520,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalovaného.

II. Jinak se rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. potvrzuje.

III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 10.520,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalovaného.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud Praha – západ rozhodl rozsudkem č.j. 8 C 131/2014-218 ze dne 26.10.2016 (dále též jen „rozsudek soudu prvního stupně“) ve výroku I. o zamítnutí žaloby, jíž se žalobce domáhal proti žalovanému zaplacení částky 476.998,16 Kč s příslušenstvím specifikovaným v uvedeném výroku, a ve výroku II. o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Uvedeným rozsudkem rozhodl soud prvního stupně znovu o zbývajícím nároku žalobce, jímž se v žalobě ze dne 18.12.2012 domáhal proti žalovanému původně zaplacení částky celkem 876.998,16 Kč s příslušenstvím z titulu nároku na odměnu dle smlouvy o poskytování právní pomoci, kterou strany uzavřely dne 15.7.2010. Soud prvního stupně přitom dospěl k závěru, že „přiznání plné výše sjednané podílové odměny by bylo v hrubém nepoměru k prokázanému rozsahu skutečně poskytnutých právních služeb.“ Měl za prokázáno, že ze strany žalobce byla žalovanému poskytnuta na základě dané smlouvy o právní pomoci právní služba pouze v tom rozsahu, že „jednatel žalobce JUDr. J[redacted] B[redacted] se účastnil po podpisu smlouvy dvou jednání s žalovaným, … přičemž jedna schůzka nemůže být považována za úkon právní služby, když JUDr. B[redacted] pouze přišel a hned odešel s odůvodněním, že nic nového nemá a nemá čas. Jiné právní služby než účast na jednání, které prokazatelně s věcí souviselo (mezi účastníky nebyl žádný jiný smluvní vztah), a cca tři telefonické konzultace, poskytnuty nebyly, resp. to nebylo prokázáno.“ Žalobce byl dle soudu prvního stupně „opakovaně zván na schůzky žalovaného a jeho „pracovního týmu“, reálně se zúčastnil toliko jediné schůzky. Již jen tím nedošlo k poskytnutí právních služeb ve sjednaném rozsahu.“ Soud prvního stupně připomněl, že žalobci byl již v průběhu předchozího řízení přiznán za tyto zjištěné právní služby nárok na odměnu v částce 400.000,- Kč s příslušenstvím, kdy tato částka, dosahující necelé poloviny sjednané odměny, odpovídá (fakticky nižšímu než sjednanému) rozsahu poskytnutých služeb. Při úvaze o výši odměny odpovídající zjištěnému rozsahu poskytnutých služeb vzal soud prvního stupně v úvahu též okolnost, že ze strany žalovaného nebyly uděleny žalobci žádné další zcela konkrétní pokyny, i to, že oficiální výhrady nebo reklamaci poskytovaných služeb žalovaný neučinil, ani od smlouvy neodstoupil.

O uplatněném nároku bylo soudem prvního stupně, jak zmíněno shora, rozhodnuto poprvé již v rozsudku č.j. 8 C 131/2014-128 ze dne 17.4.2015, kdy ve výroku I. bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci na uplatněné odměně 400.000,- Kč s příslušenstvím a ve výroku II. byla žaloba co do zbývající požadované částky 476.998,16 Kč s příslušenstvím zamítnuta. Soud prvního stupně tehdy vyšel z toho, že uplatněným nárokem v celkové výši 876.998,16 Kč byla odměna žalobce za poskytnuté právní služby opírající se o smlouvu o poskytování právní pomoci, kterou účastníci spolu uzavřeli dne 15.7.2010 ve věci týkající se pohledávky žalovaného proti společnosti [redacted], a.s., o níž bylo v době uzavření smlouvy vedeno rozhodčí řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR pod spisovou značkou Rsp 353/09. Předmětná odměna byla dle smlouvy sjednána jako podílová v závislosti na výši v rozhodčím řízení úspěšně vymožené částky. Částka požadovaná žalobcem odpovídala takto sjednané podílové odměně, vypočtené dle částky přisouzené žalovanému v rozhodčím řízení. Soud prvního stupně uzavřel, že mezi účastníky byla sjednána platná smlouva o právní pomoci, že v rozhodčím řízení byla žalovanému přiznána částka 24.361.072,- Kč, která mu byla i uhrazena, že žalobce poskytl žalovanému právní služby dle smlouvy, a to v rozsahu minimálně účasti na dvou jednáních souvisejících s věcí, a vzniklo mu tak právo na odměnu dle smlouvy. Soud však při určení výše odměny přihlédl ke zjištěné okolnosti spočívající v „mizivém“ rozsahu poskytnutých právních služeb, a dle smlouvy určenou odměnu s odkazem na dobré mravy a na ustanovení § 136 o.s.ř. snížil tak, aby tato byla určena ve spravedlivé výši, kterou shledal v přiznané částce 400.000,- Kč. V tomto rozsahu uplatněnou odměnu jako přiměřenou spolu se zákonným úrokem z prodlení žalobci přiznal, ve zbývající výši 476.998,16 Kč s příslušenstvím pak uplatněný nárok již jako výkon práva v rozporu s dobrými mravy zamítl.

Tento první rozsudek soudu prvního stupně č.j. 8 C 131/2014-128 ze dne 17.4.2015 byl v odvolacím řízení Krajským soudem v Praze rozsudkem ze dne 15.10.2015 pod č.j. 27 Co 337/2015-168 potvrzen. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými závěry soudu prvního stupně a při právním hodnocení věci zejména za použití § 5 vyhl.č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „advokátní tarif“), a § 3 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31.12.2013 (dále jen „obč.zák.“), shledal rovněž uplatněný nárok opodstatněným pouze v části, a to právě s ohledem na nízký rozsah poskytnutých služeb, jenž byl prokázán. Snížení sjednané odměny a její přiznání v souladu s ustanovením § 5 advokátního tarifu pouze v poměrné výši shledal na místě z důvodu, že přiznání plné výše uplatněné podílové odměny i při zohlednění veškerých dalších zjištěných okolností by bylo nepřiměřené, „neboť právní pomoc musela být při daném způsobu sjednání odměny jako podílové v době uzavření smlouvy … nepochybně očekávána ve větším rozsahu, než ve skutečnosti nakonec poskytnuta byla. … Přiznání plné výše sjednané podílové odměny by bylo v hrubém nepoměru k uvedenému rozsahu skutečně poskytnutých právních služeb, a to i s přihlédnutím k omezenému předpokládatelnému rozsahu právní pomoci sjednané danou smlouvou …, a jako takové v rozporu s dobrými mravy ve smyslu shora citovaného § 3 odst. 1 obč.zák.“

V následném dovolacím řízení byl však jak rozsudek Krajského soudu v Praze v části, v níž byl potvrzen zamítavý výrok II. rozsudku Okresního soudu Praha – západ č.j. 8 C 131/2014-128, tak uvedený rozsudek Okresního soudu Praha – západ v této zamítavé části, a dále ve výrocích o nákladech řízení před soudy obou stupňů, rozsudkem Nejvyššího soudu České republiky č.j. 33 Cdo 1590/2016-204 ze dne 24.8.2016 zrušen a věc vrácena Okresnímu soudu Praha – západ k dalšímu řízení. Dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 27 Co 337/2015-168 v části, v níž byl potvrzen první rozsudek soudu prvního stupně č.j. 8 C 131/2014-128 ze dne 17.4.2015 v části, v níž byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci částku 400.000,- Kč, bylo odmítnuto. Po předchozím potvrzujícím rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 27 Co 337/2015-168 ze dne 15.10.2015 tak v této části uplatněného nároku (na zaplacení částky 400.000,- Kč s příslušenstvím) již tedy bylo ve věci pravomocně rozhodnuto, aniž toto rozhodnutí bylo v následném dovolacím řízení zrušeno. Daná část původně uplatněného (a pravomocně přiznaného) nároku proto není nadále předmětem tohoto řízení.

Nejvyšší soud České republiky odůvodnil zrušení části předchozích shora uvedených rozhodnutí ve svém rozsudku č.j. 33 Cdo 1590/2016-204 ze dne 24.8.2016 tím, že odvolací soud, a shodně předtím i soud prvního stupně, dle Nejvyššího soudu nesprávně posoudily „předpoklady použitelnosti § 3 odst. 1 obč.zák. na výkon práva na odměnu vyplývajícího z platné smlouvy o poskytování právních služeb“. Nejvyšší soud přitom na jednu stranu zdůraznil, že „dobré mravy jsou institutem, který prolíná více či méně celý právní řád a korekce výkonu subjektivních práv jejich prostřednictvím může být použita (odůvodňují-li to okolnosti dané věci) primárně kdykoli, tedy bez ohledu na další možné zákonem dovolené korektivy, jako to předpokládá například § 5 vyhl.č. 177/1996 Sb. Soulad obsahu právního úkonu – stejně jako soulad výkonu subjektivního práva s dobrými mravy – musí být posuzován vždy, bez ohledu na to, že právní úkon byl výsledkem svobodného ujednání mezi účastníky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.4.2001, sp.zn. 29 Cdo 1583/2000).“ Na druhou stranu však uvedl, že „závěr odvolacího soudu (i soudu prvního stupně), že částečné nepřiznání sjednané odměny odůvodňuje ustanovení § 3 odst. 1 obč.zák., není správný.“ Dle dovolacího soudu „není možné uvažovat o snížení podílové odměny za použití institutu dobrých mravů“, a rozsah poskytnutých služeb „lze brát v potaz jen při hodnocení

přiměřenosti odměny ve smyslu § 5 vyhl.č. 177/1996 Sb.“. Pro další řízení pak uložil, nechť „soudy zváží, zda rozsah právních služeb skutečně na základě předmětné smlouvy poskytnutých odůvodňuje poměrné snížení sjednané smluvní odměny.“

Proti (v pořadí druhému) rozsudku soudu prvního stupně, jímž byla žaloba ve zbývajícím rozsahu opět zamítnuta, podal žalobce včasné odvolání. V něm namítal, že odůvodnění zamítnutí (zbývající části) žaloby soudem prvního stupně je neurčité a nedostatečné, dle žalobce v rozporu s provedenými důkazy a hmotným právem. Nesouhlasil se závěrem, že nebyly poskytnuty právní služby ve sjednaném rozsahu. Tento závěr považoval za neprokázaný. Poukazoval též na odůvodnění předchozích rozsudků soudu prvního stupně i soudu odvolacího, v nichž bylo uváděno, že žádné jiné (než prokázané) konkrétní služby žalovaný po žalobci nepožadoval. Tvrzení o tom, že žalobce byl na schůzky zván, ale neúčastnil se jich, nebylo prokázáno. Současné závěry soudu prvního stupně proto považoval za překvapivé. Zdůrazňoval, že smlouva o poskytování právní pomoci byla uzavřena stranami dobrovolně, stejně tak byla sjednána odměna v podílové výši podle vymožené částky. Žalobce dle jeho názoru poskytl právní služby v rozsahu žalovaným vyžádaném, a má proto nárok na plnou výši sjednané odměny, odpovídající sjednanému procentu z vymožené částky. Její nepřiznání v plném rozsahu považoval za porušení zásady pacta sunt servanda. Dle žalobce není v souzené věci možná aplikace § 5 advokátního tarifu, neboť právní služby byly poskytnuty ve sjednaném rozsahu, a ani „s ohledem na konstantní judikaturu dovolacího soudu není možné uvažovat o snížení podílové odměny za použití institutu dobrých mravů.“ Navrhoval proto změnu rozsudku soudu prvního stupně, vyhovění žalobě v plném rozsahu a přiznání náhrady nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k odvolání zdůraznil, že nebrojí proti sjednané formě a výši podílové odměny ve smlouvě jako takové, ale proti tomu, že nyní požadovaná odměna neodpovídá rozsahu služeb, které byly poskytnuty a které byly při uzavření smlouvy očekávány. Poukázal na § 16 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, kdy žalobce svým povinnostem advokáta dle daného ustanovení nedostál, zájmy svého klienta, žalovaného, řádně nehájil, žádné návrhy řešení kauzy žalovaného neučinil. Připomínal, že od uzavření smlouvy do vynesení rozhodnutí v rozhodčím řízení uplynula doba asi půl roku, což není zas tak krátká doba, aby nemohly být poskytnuty náležité služby právní pomoci. Za danou dobu proběhla ohledně kauzy žalovaného řada jednání, vznikly stovky stran textů, na kauze žalovaného pracoval celý tým lidí, avšak ze strany žalobce byl za celou tu dobu učiněn pouze jediný úkon právní služby, jediná účast na schůzce v délce asi 30 až 60 minut. Žalovaný zdůrazňoval, že dodržení smlouvy o právní pomoci není pouze o tom, že už jen proto, že byla smlouva uzavřena, by měla být zaplacena sjednaná odměna, ale též o tom, že by měly být poskytnuty také sjednané právní služby. Navrhoval proto potvrzení zamítavého rozsudku soudu prvního stupně.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které mu předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 občanského soudního řádu (dále též jen „o.s.ř.“), a shledal odvolání žalobce nedůvodným.

Posouzením dosavadního obsahu spisu soudu prvního stupně odvolací soud nezjistil, že by řízení před soudem prvního stupně trpělo některou ze zmatečnostních vad řízení, uvedených v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 o.s.ř. či jinou vadou řízení, která by měla nebo mohla mít za následek nesprávnost rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci, k nimž je odvolací soud povinen přihlížet i z úřední povinnosti.

Soud prvního stupně na základě (již v řízení předcházejícím dovolacímu řízení) provedených důkazů dostatečně zjistil skutkový stav věci, který ve svém rozsudku podrobně popsal, na základě zjištěných skutečností učinil správné skutkové závěry, které dostatečně vysvětlil a odůvodnil. Námitky žalobce, že důvody rozhodnutí soudu prvního stupně byly popsány neurčitě a nedostatečně, neshledal odvolací soud opodstatněnými. Soud prvního stupně uvedl, které skutečnosti má za prokázány a které nikoli, jakými úvahami se při svém rozhodování řídil, a jednoznačně uvedl, z jakých důvodů nárok na (další, zbývající) část uplatněné odměny nepřiznal. Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně bylo zřejmé, že tímto důvodem byl rozpor mezi rozsahem sjednané právní pomoci a skutečně poskytnutými právními službami.

Krajský soud v Praze se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně o existenci nároku žalobce na uplatněnou smluvní odměnu, i o nutnosti snížení odměny vyčíslené pouze dle smlouvy na přiměřenou, poměrnou, spravedlivou výši, odpovídající poskytnuté právní pomoci, za niž lze rovněž dle odvolacího soudu považovat soudem prvního stupně již pravomocně přiznanou částku 400.000,- Kč.

Připomíná se, že uplatněná smluvní odměna byla sjednána oběma stranami dobrovolně ve smlouvě o poskytování právní pomoci ze dne 15.4.2010 s tím, že předmětem smlouvy bylo poskytování právních služeb dle zákona o advokacii ve věci pohledávky žalovaného vůči společnosti [redacted], a.s., o níž byl v době uzavření smlouvy veden u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky spor pod Rsp: 353/09, a ve všech věcech s tímto sporem a základem sporu souvisejícími (dále též jen „kauza“). Z takto vymezeného předmětu smlouvy bylo zřejmé zaměření právní pomoci, k níž se smlouva sjednávala.

V předmětné smlouvě byl okruh předpokládaných právních služeb vymezen v rámci článku 1.2.1 demonstrativním způsobem tak, že tyto zahrnují zejména telefonické konzultace při řešení právních problémů nesporné a sporné agendy zadané klientem, sepsání doporučení a návrhů na řešení kauzy, účast na dohodnutém jednání v souvisejících záležitostech, sepsání právních rozborů, smluv a příprava dokumentů a další právní služby na požádání klienta, účast na ostatních dohodnutých jednáních, příprava a sepisování podání souvisejících s kauzou, jednání se státními a jinými orgány, zastupování při jednáních před státními a jinými orgány a další právní služby na požádání klienta. Dle článku 1.3 smlouvy měla být právní služba poskytována na základě požadavků a instrukcí žalovaného.

Z uvedeného ve smlouvě nastíněného příkladného výčtu mezi účastníky sjednané právní pomoci bylo prokázáno, že JUDr. J[redacted] B[redacted] (jednající za žalobce) byl účasten pouze dvou jednání týkajících se předmětné kauzy, kdy v jednom případě se jednalo o schůzku v délce asi 30 až 60 minut, v druhém případě se však tato účast omezila pouze na pár minut, kdy JUDr. J[redacted] B[redacted] jen sdělil, že nic nového nemá, nemá čas a vzápětí, po asi pěti až deseti minutách, odešel. Dle účastnické výpovědi JUDr. J[redacted] B[redacted] žalovaný na to reagoval tím, že „řekl něco v tom smyslu, no, to je nám to platný“. JUDr. J[redacted] B[redacted] dále vypověděl, že žalovanému byly ještě poskytnuty asi tři až čtyři telefonické konzultace. Nic jiného nebylo ze strany žalobce na základě dané smlouvy o poskytnutí právní pomoci v rámci sjednaného smluvního vztahu vykonáno.

Na základě provedeného dokazování bylo dále zjištěno, že uvedené dvě schůzky nebyly jedinou schůzkou, které se JUDr. J B v souvislosti s kauzou žalobce proti společnosti , a.s. účastnil. Již v době před uzavřením předmětné smlouvy probíhala vzájemná jednání obou stran a ze strany žalobce byla v dané záležitosti týkající se pohledávky žalovaného vůči , a.s. poskytována ve prospěch žalovaného právní pomoc, to však nikoli na základě smlouvy se žalovaným, ale se společností s.r.o., která spor žalovaného s , a.s. od počátku financovala a předchozí smlouvu se žalobcem o právní pomoci uzavřela s vědomím a souhlasem žalovaného. Tato případná další činnost žalobce v souvislosti s kauzou žalovaného na základě jiné smlouvy, uzavřené s jiným subjektem, však nemůže být v souvislosti s uplatněným nárokem na smluvní odměnu zohledňována jako činnost, za niž by snad taktéž měla nyní požadovaná odměna náležet. Z výpovědi svědka D Ch vyplynulo, že žalobce byl tehdy na základě smlouvy uzavřené s s.r.o. ke spolupráci na dané kauze přibrán jako expert na rozhodčí řízení. Spolu se žalobcem byl v dané fázi (tj. před uzavřením smlouvy, dle níž je odměna nárokována) vybírán rozhodce pro dané rozhodčí řízení, byly konzultovány zásadní dokumenty. Žalobce přímo přitom žádné listiny nepřipravoval. V tomto směru v dané kauze žalovaného proti , a.s. poskytovala právní služby a připravovala dokumenty jiná advokátní kancelář: H, J, F a p. Svědek D Ch dále vypověděl, že poté, kdy pak byla spolupráce žalovaného a t s.r.o. dohodou ukončena, dle vzájemné dohody těchto dvou stran (žalovaného a s.r.o.) byla uzavřena nová, předmětná smlouva ze dne 15.7.2010 o poskytování právní pomoci již přímo mezi žalobcem a žalovaným. Jakkoli mezi oběma smlouvami o právní pomoci s žalobcem nebyla žádná formální kontinuita (nic takového ze smlouvy ze dne 15.7.2010 neplyne) a předchozí smlouva měla být vypořádána ve vztahu mezi příslušnými smluvními stranami, nelze pominout obsahovou návaznost týkající se předmětu poskytované právní pomoci, a v souvislosti s tím na druhou stranu současně i to, že fakticky již byl žalobce s kauzou žalovaného na základě této své předchozí činnosti obeznámen a kauza již byla ve stavu běžícího rozhodčího řízení. Pokud při své účastnické výpovědi JUDr. J B uváděl, že žalobcova „role byla jiná, konzultační“, a že „největší přidaná hodnota byla při výběru rozhodce“, je toto vlastní tvrzení (a výpověď) žalobce jednak v rozporu se sjednaným rozsahem právní pomoci dle uzavřené písemné smlouvy, a jednak i s aktuálním stavem rozhodčího řízení v době uzavření této smlouvy. Rozhodce byl vybrán již v době před uzavřením předmětné smlouvy mezi stranami, tuto „největší přidanou hodnotu“ činnosti žalobce v kauze žalovaného tedy nelze při posuzování nároku žalobce na požadovanou odměnu nijak zohlednit.

Poskytnutá právní pomoc na základě smlouvy uzavřené mezi účastníky dne 15.7.2010 se tak ve skutečnosti zúžila svým obsahem fakticky pouze na jedinou schůzku žalobce (prostřednictvím JUDr. J B) se žalovaným, a na pár telefonických konzultací. Minimálně z jedné schůzky, na niž byl žalobce pozván, přitom žalobce odešel v podstatě ihned po zahájení, bez jakéhokoli přínosu pro žalovaného, když pouze oznámil, že nic nového nemá, nemá čas, a proto odchází. Konkrétní obsah probíraných záležitostí na (fakticky jediném) jednání, jehož se žalobce zúčastnil, tedy specifikace (jak se domáhal žalovaný), v čem konkrétně (v jakých konkrétních slovech či radách) právní služba při daném jednání, jehož se žalobce prostřednictvím JUDr. J B účastnil, z hlediska posouzení skutečnosti, zda právní služba byla poskytnuta, není určující. V daném směru byl rozhodující stranami dohodnutý, předpokládaný obsah právních služeb. Dle shora citované předmětné smlouvy, která je s ohledem na smluvní volnost a zásadu pacta sunt servanda pro posouzení toho, co bylo jako právní služba sjednáno, zásadní, byla za právní službu považována mj. i

účast na dohodnutém jednání v souvisejících záležitostech (bez dalšího). Žádné námitky či výtky směrem k žalobci, týkající se kvality obsahu této poskytnuté právní služby, nebyly ze strany žalovaného po dané uskutečněné schůzce ostatně vzneseny. Jinak však je nutno nahlížet na „účast“ žalobce na druhé schůzce, na niž byl nesporně v dané kauze, pro kterou byla jeho právní pomoc žalovanému sjednána, pozván, které se však fakticky nezúčastnil a odbyl ji pouze tím, že po příchodu v podstatě vzápětí zas odešel s tím, že nic nového nemá, a to přes projevenou nevoli žalovaného při odchodu JUDr. B[redacted] z dohodnuté schůzky s takovým přístupem (viz shora).

Uvedený skutečný rozsah realizované právní služby je tak zjevně v příkrém rozporu s (navíc pouze) demonstrativním výčtem předpokládaných právních služeb vymezených předmětnou smlouvou ze dne 15.7.2010, kde vedle telefonické konzultace při řešení právních problémů nesporné a sporné agendy zadané klientem a účasti na dohodnutých jednáních bylo předpokládáno ze strany žalobce také „sepsání doporučení a návrhů na řešení kauzy“, a dále také sepsání právních rozborů, smluv a příprava dokumentů a další právní služby na požádání klienta, příprava a sepisování podání souvisejících s kauzou, jednání se státními a jinými orgány, zastupování při jednáních před státními a jinými orgány a další právní služby na požádání klienta.

Podle § 5 advokátního tarifu neposkytuje-li advokát právní služby ve sjednaném rozsahu, přísluší mu poměrná část smluvní odměny, není-li dohodnuto jinak.

Podle § 16 odst. 1 zák.č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. o advokacii“), je advokát povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.

Podle § 16 odst. 2 zák. o advokacii při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem odvolací soud shodně se soudem prvního stupně a shodně se svým předchozím rozhodnutím dospěl k závěru, že žalobce neposkytl žalovanému právní služby v plném, sjednaném rozsahu, ale naopak tyto služby byly odvedeny jen z části. Pokud byly prokázány minimálně dvě dohodnuté schůzky, z nichž se fakticky žalobce zúčastnil pouze jedné, je zřejmé, že žalobce neodvedl požadovanou službu minimálně v polovině dohodnutých schůzek.

Poukazoval-li žalobce ve své argumentaci na to, že svou práci měl vykonávat pouze na pokyn klienta a že žádné další konkrétní pokyny neobdržel, nepovažuje odvolací soud takovou argumentaci za případnou a odpovídající profesionálnímu přístupu při poskytování právních služeb.

Povinnost advokáta chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta ve smyslu shora citovaného ustanovení § 16 zák. o advokacii, již z povahy věci vyžaduje aktivní přístup advokáta. Již vzhledem k tomu, že smlouva o poskytování právní pomoci byla v dané věci uzavřena mezi žalobcem na straně advokáta a žalovaným na straně klienta jakožto laika, postrádajícího příslušnou odbornost, je zřejmé, že žalovaný v této pozici laika nemohl a nemusel vědět, co všechno může po žalobci - advokátovi - ve své kauze chtít, co je možné a

vhodné, které „všechny zákonné prostředky“, jež je advokát ve smyslu shora citovaného ustanovení povinen v zájmu klienta důsledně využívat, lze a je prospěšné uplatnit, jakým způsobem postupovat a jaké pokyny by měl za účelem dosažení pozitivního výsledku ve své kauze advokátovi, tj. žalobci, dát. Aktivitu ve směru udělení pokynu ke konkrétnímu úkonu právní služby tak nelze očekávat jen od klienta, a to v souzené věci tím spíše, pokud byl žalobce ke spolupráci přizván jako „expert na rozhodčí řízení“. Je to naopak advokát, který právě již z titulu uzavřené smlouvy o poskytování právní pomoci je povinen poskytnout své odborné služby a pomoc, a nejprve sám klienta seznámit s tím, co přichází ve věci, pro niž byla jeho odborná právní pomoc sjednána, v úvahu, navrhovat všechna v zájmu klienta prospěšná, potenciální řešení a postupy, informovat jej o možných jejich následcích, a v rámci takto poskytované pomoci klientovi též navrhnout, že jej (tj. advokáta) může klient pověřit provedením určitého úkonu, tedy sdělit mu, jaké konkrétní pokyny by mohl klient svému zástupci udělit. Pouze pokud takto činí, a klient jej přesto žádným konkrétním úkonem nepověří, může svou následnou nečinnost omlouvat nedostatkem součinnosti, nedostatkem pokynů, ze strany klienta. Nelze však požadovat, aby klient sám, jakožto laik bez znalosti všech příslušných právních prostředků a možných postupů ve věci, aniž byl ze strany svého advokáta informován o těchto možnostech (pročež jsou ostatně smlouvy o právní pomoci s advokáty především uzavírány), nejprve udělil svému advokátovi konkrétní pokyn ke konkrétnímu právnímu úkonu, o němž však bez předchozího poučení ze strany advokáta neví či nemusí ani vědět, jaký pokyn, jaký postup by byl v jeho případě vhodný.

Jinými slovy, mlčením a pasivním, ledabylým přístupem k věci advokát neplní řádně svůj závazek ze smlouvy o poskytování právní pomoci. Aktivní přístup advokáta vyplývá jak z podstaty právní pomoci jako takové a s ní spojené odbornosti advokáta, právě pro niž je s ním smlouva o právní pomoci uzavírána, tak je předpokládán jednak ve shora citovaném ustanovení § 16 zák. o advokacii, a jednak v článku 9 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále jen „etický kodex“). Podle posledně zmíněného ustanovení je advokát povinen klienta řádně informovat, jak vyřizování jeho věci postupuje, a poskytovat mu včas vysvětlení a podklady potřebné pro uvážení dalších příkazů. Na aktivní přístup advokáta je kladen důraz rovněž v kárné praxi advokátní komory (srov. např. kárné rozhodnutí kárného senátu kárné komise ČAK ze dne 27. 5. 2014, sp. zn. K 5/2014, kdy bylo za určitých dalších okolností shledáno kárné provinění právě v souvislosti s nečinností advokáta po převzetí zastoupení).

Odůvodňování (další) nečinnosti žalobce při poskytování právních služeb tím, že mu žádné konkrétní pokyny ze strany žalovaného nebyly uděleny, tedy jakýmsi „čekáním“ na konkrétní pokyny klienta, tak není případné a neodpovídá řádnému výkonu právní pomoci advokátem, který naopak předpokládá jeho aktivní, profesionální přístup. Byť bylo v předmětné smlouvě účastníků ujednáno, že právní služby budou poskytovány na základě požadavků a instrukcí klienta, nelze tímto ujednáním omlouvat neposkytnutí sjednané právní pomoci v náležitém rozsahu, neposkytnutí odborného právního hodnocení věci, neposkytnutí konkrétních vysvětlení, doporučení a návrhů dalšího postupu v kauze klienta naopak ze strany žalobce, jak se ostatně podává i přímo ze sjednané smlouvy mezi účastníky. Podle té měly být právní služby poskytnuty výslovně zejména též sepsáním „doporučení a návrhů na řešení kauzy“ [viz článek 1.2.1 písm. a) smlouvy o poskytování právní pomoci]. V uvedeném směru je zřejmé, že žádné další pokyny ze strany klienta nemusely (a z logiky věci ani nemohly) být žalobci uděleny (pokud by klient byl schopen dát advokátovi pokyn ke konkrétnímu návrhu řešení své kauzy, advokáta by nepotřeboval, neboť by si dával návrh řešení sám). Přesto

žalobce, jak sám připouštěl, žádnou další činnost, kromě předmětných shora uvedených účastí na dvou schůzkách (z toho fakticky pouze na jedné) a asi tří telefonických konzultací, nevykonal, a žádná doporučení a návrhy řešení kauzy pro žalobce v rozporu se smlouvou nesepsal. Pokud pak tuto svou pasivitu odůvodňoval nejen nedostatkem pokynů ze strany klienta, ale též tím, že jeho role byla hlavně konzultační a že hlavní přidaná hodnota spočívala ve výběru rozhodce, bylo již shora uvedeno, že tuto (předchozí) činnost (dle předchozí smlouvy s jiným subjektem) při posuzování nároku na odměnu dle smlouvy z 15.7.2010 nijak zohlednit nelze. Žalobcem zdůrazňovaný hlavně konzultační charakter jeho služeb pak nevylučuje aktivní, profesionální přístup advokáta. Ten však byl v daném případě minimální a zjevně neodpovídající dohodnutému rozsahu právní pomoci dle uzavřené smlouvy.

Odvolací soud se tak plně ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že požadovaná odměna v plné výši žalobci nepřísluší, neboť fakticky poskytnutá právní pomoc ze strany žalobce nebyla odvedena v rozsahu sjednaném smlouvou, na jejímž základě se žalobce svého nároku na odměnu domáhá. Již v předchozím průběhu řízení přiznanou část smluvní odměny ve výši necelé jedné poloviny její sjednané výše považuje rovněž odvolací soud za zcela přiměřenou rozsahu žalobcem fakticky poskytnutých služeb v poměru k rozsahu předpokládanému samotnou smlouvou a očekávanému dle této smlouvy žalovaným. Přiznání sjednané odměny v souladu se shora citovaným § 5 advokátního tarifu takto pouze v poměrné výši, a zamítnutí žaloby ve zbývajícím rozsahu, kde požadovanou odměnu již nelze považovat za odpovídající a přiměřenou, není nikterak v rozporu se zásadou pacta sunt servanda, jak argumentoval žalobce, neboť ze strany žalobce nebyla právní pomoc poskytnuta náležitě, v rozsahu, jak byla smlouvou sjednána. Náleží tedy v souladu s § 5 advokátního tarifu pouze v poměrné výši odpovídající skutečně poskytnutým službám. Při hodnocení výše této žalobci náležející, poměrné odměny odvolací soud přihlédl i k tomu, že předmětná smlouva byla mezi účastníky uzavřena v již pokročilé fázi rozhodčího řízení, že žalovaný měl sjednánu právní pomoc i od další právní kanceláře zajišťující pro něj v dané kauze taktéž další právní služby, a že výslovně žalovaný poskytnutí sjednaných služeb po dobu trvání vzájemného vztahu neurgoval, či nereklamoval. Pro tyto okolnosti nepřistoupil odvolací soud (při projednávání odvolání proti prvnímu rozsudku soudu prvního stupně již v předchozí fázi řízení v této věci) k ještě výraznějšímu poměrnému snížení sjednané odměny, jež by jinak bylo odůvodněno zjištěným velmi nízkým rozsahem (oproti dohodnutému, předpokládanému rozsahu) žalobcem nakonec odvedených právních služeb. Naopak přiznání plné výše sjednané podílové odměny by bylo za popsané situace v hrubém nepoměru k danému nízkému rozsahu skutečně poskytnutých právních služeb.

Odvolací soud s ohledem na shora uvedené shledal rozsudek soudu prvního stupně, jenž za použití § 5 advokátního tarifu zamítl žalobou uplatněný nárok ve zbývající dosud nepřiznané části, neodpovídající již nároku žalobce na pouze poměrnou výši odměny, věcně správným, a jako takový je postupem dle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Ke změně rozsudku soudu prvního stupně Krajský soud v Praze přistoupil za použití § 220 odst. 1 písm. a) os.ř. per analogiam pouze ve vztahu k výroku II. o náhradě nákladů řízení. Rozhodnutí o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo v souzené věci totiž za použití § 142 odst. 2 o.s.ř. na místě pouze ve vztahu k řízení, jehož předmětem byla nejen nyní zamítnutá část žalobou uplatněného nároku žalobce, ale rovněž část, v níž bylo naopak žalobci vyhověno, tj. řízení do vydání rozsudku Nejvyššího soudu České republiky č.j. 33 Cdo 1590/2016-204 ze dne 24.8.2016. Poté již byla předmětem řízení pouze částka 476.998,16 Kč s příslušenstvím, v kterémžto rozsahu byl žalovaný v řízení před

soudem prvního stupně (po vydání rozsudku Nejvyššího soudu České republiky č.j. 33 Cdo 1590/2016-204 ze dne 24.8.2016) úspěšný v plném rozsahu. Má proto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. v této části právo na plnou náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně, tj. ve výši 10.520,- Kč, sestávající z odměny 10.220,- Kč za 1 úkon právní služby (účast na jednání soudu dne 26.10.2016) a s tímto úkonem spjaté náhrady hotových výdajů 300,- Kč, a to podle § 7, § 11 odst. 1 písm. g) a § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu.

O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř. tak, že v odvolání rovněž plně procesně úspěšnému žalovanému přiznal plnou náhradu nákladů odvolacího řízení ve shodné výši 10.520,- Kč, sestávající z odměny 10.220,- Kč za 1 úkon právní služby (účast na jednání odvolacího soudu dne 13.4.2017) a s tímto úkonem spjaté náhrady hotových výdajů 300,- Kč, a to podle § 7, § 11 odst. 1 písm. g) a § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu.

Náhrada nákladů řízení před soudem prvního stupně i řízení odvolacího byla přiznána k rukám zástupce žalovaného, advokáta, dle ustanovení § 149 odst. 1 o.s.ř. a ve lhůtě do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku dle § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání je možno podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím Okresního soudu Praha - západ.

V Praze dne 13. dubna 2017

JUDr. Roman Šebek, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Irena Jirků